

Sundhedsministeriet

Enhed: BESS
Sagsbeh.: DEPJNY
Koordineret med:
Sagsnr.: 2110505
Dok. nr.: 1876599
Dato: 24-08-2021

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
[Folketinget, den 1. september 2021 kl. 14-15, Epidemiudvalget]

EPI alm del – samrådsspørgsmål AR om prioritering af lyntest til ministerierne

Samrådsspørgsmål AR

Ministeren bedes redegøre for regeringens prioriteringer i forhold til lyntest af regeringen samt udvalgte ansatte i ministerierne, samtidig med at smitten var høj på landets plejehjem, at regeringen fravalgte lyntest af plejepersonale på trods af ledig lyntestkapacitet, og statsministeren igen og igen på pressemøder, understregede vigtigheden af at passe på landets mest sårbare og ældre. Der henvises til DR-artikel 3/6-21: ”Mens lyntest på plejehjem blev droppet fik ministerens egne medarbejdere lyntest”.

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/mens-lyntest-paa-plejehjem-blev-droppet-fik-ministre-nes-egne-medarbejdere-lyntest>

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Tale

På et samråd i forrige uge redegjorde jeg sammen med justitsministeren for forløbet med udrulning af antigen test til personalet på plejecentre. Det er et væsentligt andet forløb end det, som Jane Heitmann her forsøger at præsentere.

Jeg vil derfor ikke komme nærmere ind på, hvorfor jeg ikke mener, der er belæg for det, Jane Heitmann siger her, og det er ikke sådan, at regeringen i sin tid fravalgte antigenest på plejehjem. Og jeg vil heller ikke bruge tid, det gjorde vi i sidste uge, på, hvorfor jeg derfor heller ikke er enig i den præmis, der ligger til grund for det spørgsmål, som vi skal drøfte i dag.

Jeg vil i stedet fokusere på regeringens prioriteringer i forhold til antigenest under COVID-19 epidemiens 2. bølge, som der også spørges til.

Regeringen har fra begyndelsen af corona epidemien haft et særligt fokus på at beskytte sårbare og udsatte borgere mod smitte. Et centralt værktøj hertil har været fri adgang til test med det formål at opspore smitte, forebygge smittespredning og dermed bryde smittekæder.

Det var den tilgang, der var baggrunden for, at regeringen besluttede den 10. december 2020 – hvor vi så den kraftige stigning i smitten i hele samfundet – at tage antigenest i brug som et supplement til den offentlige PCR-testindsats.

Det var jo samtidig altså december, hvor julen stod for døren og i en situation med kraftig stigning i hele samfundet, sæsonen i forhold til luftvejssygdomme og smitte og med sammenkomster på tværs af landet og på tværs af generationer, at det blev besluttet at tage antigenest i brug som et supplement til den offentlige PCR-testindsats. Der var også i Danmark på det tidspunkt en forventning om, at vi ville se en massiv efterspørgsel på test i forbindelse med den forestående jul, selvfølgelig også nytår, som kom efter, men først og fremmest var det i juledagene.

Siden december har der derfor været et gratis tilbud om antigenest, som var og fortsat er åbent for alle.

Den samlede antigenestkapacitet var siden 16. december 2020 og ind i januar 2021 på 100.000 daglige test, men det daglige forbrug af antigenest var væsentligt lavere på nær peak dagene omkring jul og nytår, der kunne vi se, at der var kapaciteten spændt til bristepunktet. Jeg var selv med min familie nede at få en test i Nykøbing Falster, kom fra Næstved, for at finde et sted, der var åbent, sådan var vi nødt til at gøre for at gøre brug af den testkapacitet, der var i de dage op til jul, men derefter der faldt efterspørgslen igen på landsplan.

Af data fremsendt af de private udbydere af antigenest, som der er indgået offentlige aftaler med, fremgår det, at der generelt var udsving i efterspørgslen på antigenest. Jeg kan lave nogle nedslagspunkter, som kan give et bedre overblik.

Den 12. december blev der foretaget 5.450 antigenest. Aktiviteten steg, stød frem til den 18. december, hvor der blev foretaget 40.700 test. Det peakede inden jul den 22. december med 70.800 test og den 23. december med 80.000 test. Derefter var der et fald mellem jul og nytår, hvor niveauet var 20-45.000 test dagligt. Der var igen et peak den 30. december, helt naturligt, folk skulle vel holde nytår, og der blev foretaget 90.800 test.

Herefter faldt antigenestaktiviteten igen i januar måned. De første to uger af januar blev der foretaget 15-25.000 antigenest dagligt.

Testaktiviteten steg de efterfølgende uger og der var et nyt peak den 29. januar 2021 på cirka 43.000 test.

Testaktiviteten var således i vores testte og testcentre betydeligt under kapaciteten på 100.000 daglige antigenest, som vi altså havde der tilbage i januar 2021.

I samme periode, hvor smitten var høj i samfundet, blev der etableret en testordning til nøglepersoner i ministerierne. Der var tale om et enkeltstående testtilbud lokaliseret i permanente lokaler i Justitsministeriet. Testcenteret åbnede den 7. januar 2021 og lukkede igen den 2. juli 2021.

Det var et tilbud målrettet en afgrænset gruppe af nøglemedarbejdere, hvis fysiske tilstedeværelse på arbejdspladsen var afgørende for at kunne understøtte regeringsførelsen i en særdeles kritisk tid.

Hvert ministerium stod for at tilmelde de relevante nøglemedarbejdere, som alle var pålagt fysisk tilstedeværelse på arbejdspladserne.

Ministerierne havde indtil den 21. maj selv afgrænset gruppen af medarbejdere, som kunne benytte testtilbuddet.

Fra den 21. maj blev tilbuddet åbnet op for alle medarbejdere i ministerierne i forbindelse med den gradvise normalisering af fysisk fremmøde på arbejdspladser.

I januar blev testningen udført af Falck og blev dækket af aftalen mellem regionerne og Falck om private antigenest. Som tidligere nævnt var testtilbuddet lokaliseret i lokaler i Justitsministeriet.

Sundhedsministeriet har derfor indhentet oplysninger fra Justitsministeriet om, hvor mange der har benyttet testtilbuddet i januar måned. Vi har fået oplyst fra Justitsministeriet, at der i uge 1, den 4-10. januar, var 21 besøg, i uge 2 var der 116 besøg, i uge 3 var der 126 besøg, i uge 4 var der 82 besøg, altså det var til og med den 31. januar. Man havde altså mellem 21 og 126 besøg i de uger.

Der var altså tale om et meget begrænset træk på den samlede mobile antigenestkapacitet, som på daværende tidspunkt udgjorde 70-105.000 ugentlige test.

Justitsministeriet har desuden oplyst til Sundhedsministeriet, at Justitsministeriet i løbet af perioden har haft fokus på den samlede kapacitet hos regionens leverandører og jævnligt monitoreret den generelle brug af antigenest.

Justitsministeriet har bl.a. monitoreret kapaciteten hos de private leverandører via oversigter distribueret af Styrelsen for Forsyningssikkerhed, med henblik på evt. nedjustering af kapaciteten i testcenteret i Justitsministeriet.

Afsluttende vil jeg sige, at jeg finder det fuldstændig afgørende, at der blev gjort hvad der kunne for at reducere smittespredning også i ministerierne. Det blev på den baggrund administrativt besluttet at etablere denne testordningen for nøglepersoner i ministerierne, som altså ikke kunne arbejde hjemmefra, og som for at kunne understøtte regeringsførelsen, skulle være fysisk til stede på arbejdspladsen.

Regeringen har hele vejen igennem epidemien anset test som et helt afgørende redskab til håndtering af epidemien.

Derfor udmeldte regeringen den 13. januar 2021, hvor store dele af samfundet var lukket ned under den ”anden coronabølge”, en opfordring til alle om at lade sig teste ugentligt, hvis man var nødsaget til at møde fysisk på arbejde. Jeg er blevet oplyst, at Folketinget fik etableret et testcenter med antigentest her i kælderens umiddelbart efter den 18. januar 2021. Jeg har desuden selv prøvet at være til interview og udsendelser både på Danmarks Radio og TV2, hvor jeg ved, at man også etablerede testordninger. Mig bekendt var det tilbage i december måned, at de begge formentligt gjorde det.

Den danske testindsats har, sammen med smitteopsporing, smitteforebyggende tiltag og en effektiv vaccinationsindsats, været et afgørende redskab til at holde epidemien under kontrol samtidigt med, at Danmark åbnede samfundet op i løbet af foråret.

Rigtig mange danskere har regelmæssigt ladet sig teste, hvilket har været helt afgørende for vores epidemihåndtering. Og vi har jo kunnet se, at Danmark skilte sig ud blandt EU-landene, som et af de få lande, der undgik en ”tredje coronabølge” i foråret.

Tak for ordet.